

Силабус нормативної навчальної дисципліни
«Історія середніх віків країн Західної Європи»

Галузь знань: 032 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: Перший

Ступінь вищої освіти: Бакалавр

Спеціальність «Середня освіта, Історія, правознавство»,
 «Історія, європеїстика, археологія»

Статус дисципліни	Нормативна
Рік навчання	Другий
Семестр	Третій
Обсяг годин (всього, з них лекції/практичні), кількість кредитів ЄКТС	150 год., з них 36 год. лекції, 36 год. практичні; 5 кредитів
Мова викладання	Українська
Предмет вивчення	Важливі соціально-економічні, політичні та культурні процеси в окремих країнах і регіонах Західної Європи в добу Середньовіччя (V – XV ст.)
Мета	Формування у майбутніх спеціалістів знань, умінь та навиків з питань історичної науки загалом і тієї полідисциплінарної науки про Середньовіччя, яка називається медієвістика, зокрема.
Завдання	Відобразити важливі процеси та закономірності розвитку середньовічного суспільства, окремих регіонів і країн Західної Європи на підставі матеріалу, необхідного для підготовки професійного історика та вчителя історії; висвітлити розвиток матеріального виробництва у середньовічному суспільстві; соціальну структуру феодального суспільства та її еволюцію; розвиток форм державного і місцевого управління в середньовічній Західній Європі; розкрити характерні риси світогляду середньовічної людини та її повсякденного життя; показати роль Християнської Церкви у розвитку західноєвропейської середньовічної цивілізації; з'ясувати специфіку розвитку окремих західноєвропейських регіонів у середні віки; проаналізувати основні середньовічні західноєвропейські історичні джерела та важливі історіографічні проблеми історії середніх віків.
Навчальна логістика	<i>Зміст дисципліни</i> Змістовий модуль 1 Тема 1. Вступ: історія Західної Європи у середні віки і сучасність. Тема 2. Велике переселення народів IV–VIII ст. в Європі і утворення варварських королівств. Тема 3. Стародавні германці (за творами римських авторів). Тема 4. Франкське королівство Меровінгів. Тема 5. Господарський розвиток франкського суспільства (за «Салічним законом»). Тема 6. Суспільні структури і органи управління франків (за «Салічним законом»). Тема 7. Варварські королівства в Італії та Іспанії. Тема 8. По той бік античної цивілізації: варварські королівства у «варварському світі». Тема 9. Франція – батьківщина лицарства.

	<p>Тема 10. Формування залежного селянства і великого землеволодіння у Франкському королівстві в VII – IX ст.</p> <p>Тема 11. Велике помістя в епоху Каролінгів (за «Капітулярієм про помістя» і «Сен-Жерменським поліптиком»).</p> <p>Тема 12. Політичний портрет Карла Великого (за твором Ейнгарда та законодавчими джерелами).</p> <p>Тема 13. Християнство і Церква у Ранньому Середньовіччі.</p> <p>Тема 14. Нові завоювання в Західній Європі в XI-XII ст. та їх наслідки.</p> <p>Тема 15. Нормандське і анжуйські завоювання.</p> <p>Тема 16. Європейське рицарства в добу Хрестових походів.</p> <p>Тема 17. Перший хрестовий похід та його наслідки.</p> <p>Тема 18. Взяття Константинополя хрестоносцями: погляд сучасників подій.</p> <p>Змістовий модуль 2</p> <p>Тема 1. «Ті, що моляться»: Церква і духовенство в західноєвропейському соціумі XII–XV ст.</p> <p>Тема 2. Освіта і наука класичного Середньовіччя.</p> <p>Тема 3. Боротьба за комунальні свободи в середньовічному місті.</p> <p>Тема 4. Середньовічні ремісничі цехи.</p> <p>Тема 5. Торгівля, грошовий обіг та фінанси в середньовічному місті.</p> <p>Тема 6. Європейські сеньйори і васали у класичному Середньовіччі.</p> <p>Тема 7. Трансформація феодального села під впливом розвитку товарно-грошових відносин.</p> <p>Тема 8. Зміни в суспільно-політичному Франції в XIII–початку XIV ст.</p> <p>Тема 9. Столітня війна та її роль у консолідації Франції. Правління Людовіка XI.</p> <p>Тема 10. Жанна д'Арк в історії та легендах.</p> <p>Тема 11. Англія на шляху до парламентської монархії.</p> <p>Тема 12. Англійське королівство на зламі XII і XIII ст. Велика хартія вольностей.</p> <p>Тема 13. Селянські повстання XIV ст. в Західній Європі.</p> <p>Тема 14. Особливості формування державності в Іспанії.</p> <p>Тема 15. Історична доля Німеччини в контексті кризи універсалістської політики.</p> <p>Тема 16. Італія в XIII–XV ст.</p> <p>Тема 17. Італія – батьківщина Відродження.</p> <p>Тема 18. Скандинавський світ: труднощі та «успіхи» розмежування.</p> <p><i>Види роботи:</i> лекції, практичні заняття та самостійна робота</p> <p><i>Методи навчання:</i> лекції, робота в міні-групах, презентації, диспути, розв'язання проблемних завдань тощо.</p> <p><i>Форми навчання:</i> очна, дистанційна</p>
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК 1: Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного

	<p>демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2: Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3: Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 10. Здатність працювати в команді.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>ФК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.</p> <p>ФК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.</p> <p>ФК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.</p> <p>ФК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.</p> <p>ФК 5. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні соціальні події та явища.</p> <p>ФК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p> <p>ФК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p> <p>ФК 11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.</p> <p>ФК 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності</p>

	з прийнятими правилами та нормами.
Програмні результати навчання	<p>ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.</p> <p>ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.</p> <p>ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.</p> <p>ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.</p> <p>ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.</p> <p>ПРН 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.</p> <p>ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.</p> <p>ПРН 9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.</p> <p>ПРН 10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.</p> <p>ПРН 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.</p> <p>ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.</p> <p>ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації.</p>
Пререквізити	Історія стародавньої Греції та Риму.
Постреквізити	Історія країн Західної Європи Нового часу
Інформаційне, навчально-методичне забезпечення	<p>Войтович Л., Козак Н., Овсінський Ю., Чорний М. Medium aevum: середні віки. Підручник для історичних спеціальностей ВУЗів; за ред. Л. В. Войтовича. Львів. 2010.</p> <p>Зайбт Ф. Блиск і вбогість середньовіччя: Історія з початком і кінцем; пер.з нім. Львів, 2009.</p>

	<p>История средних веков: в 2-х т.; под ред. З. В. Удальцовой, С. П. Карпова. Москва, 1990. Т. 1.</p> <p>История средних веков: в 2-х т.; под ред. С. П. Карпова. Москва, 1997. Т. 1.</p> <p>История крестьянства в Европе: Эпоха феодализма. Москва, 1985. Т. 1: Формирование феодально-зависимого крестьянства. Т. 2. Крестьянство в Европе в период развитого феодализма.</p> <p>Історія держави і права зарубіжних країн (Середні віки і ранній новий час): навч. Посібник; за ред. Б. Й. Тищика. Львів, 2006.</p> <p>Історія західноєвропейського середньовіччя. Хрестоматія; упор. М. О. Рудь. Київ, 2005.</p> <p>Історія європейської ментальності; за ред. П. Дінцельбахера. Львів, 2004.</p> <p>Кенигсбергер Г. Г. Средневековая Европа, 400 – 1500 годы; пер. с англ. Москва. 2001.</p> <p>Середньовіччя. Замки. Торговці. Поети; за ред. Умберто Еко; пер. з італ. Харків. 2018.</p> <p>Середньовіччя. Собори. Лицарі. Міста; за ред. Умберто Еко; пер. з італ. Харків. 2018.</p> <p>Словарь средневековой культуры; под общ ред. А. Я. Гуревича. Москва, 2003.</p> <p>Сорочан С. Б. История культуры Европы. Средние века. Курс лекций. Харьков, 2017.</p>
<p>Форми поточно і підсумкового контролю</p>	<p>Усне опитування (експрес-опитування), тести, презентації, модульний контроль, підсумковий контроль у формі іспиту.</p> <p>Модульний контроль проводиться у письмовій формі. Передбачено дві модульні контрольні роботи (кожна по 30 балів).</p> <p>Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з курсу визначається так: кількості балів за поточне оцінювання – максимум 40 балів; дві модульні контрольні роботи – максимум 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, написати есе на визначену тему або тест тощо).</p>
<p>Політика оцінювання</p>	
<p>Політика щодо дедлайнів</p>	<p>Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, через хворобу, підтверджену лікарняним листком). За наявності індивідуального плану навчання дозволяється здача матеріалу протягом навчального семестру.</p>
<p>Політика щодо академічної доброчесності</p>	<p>Списування під час контрольних робіт та заліку заборонене (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Роботи студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (відсутність посилань на використані джерела, високий рівень компіляції) є підставою для її незарахування викладачем або низької оцінки залежно від масштабів плагіату.</p>
<p>Політика щодо відвідування</p>	<p>Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, тривала хвороба) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Пропущені практичні заняття необхідно відпрацювати в усній або</p>

	письмовій формі відповідно до завчасно складеного графіка.
Оцінювання	
Види оцінювання	Бал
Опитування під час занять – усно	40
Модуль 1 (теми 1-18) – тести, теоретичні завдання	30
Модуль 2 (теми 1-18) – тести, теоретичні завдання	30
Іспит - теоретичні завдання, тести	60
Загальна сума	100
Шкала оцінювання	
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Задовільно
1 – 59	Не задовільно
Кафедра	Всесвітньої історії та філософії
Викладач	Карліна Оксана Миколаївна Посада: доцент Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат історичних наук Тел.: 067 274 41 21 E-mail: Oksana.karlina@gmail.com
Консультації	Понеділок: 15.00 – 16.00, четвер: 14.00 – 15.00,